

Zamislite mjesto gdje ćete i za kišnog vremena naići na stotine istomišljenika koji su došli uživati u savršenim cestama kroz predivne krajolike. Ako se odlučite na put u gorje Dolomiti na sjeveru Italije, nećete morati zamišljati, već samo uživati

Snjeg početkom lipnja, na samo 400 km od Zagreba

Odlična ravnoteža

NAPISAO: **MARKO GUZINA**
FOTO: **PIAGGIO I MARKO GUZINA**

Iz tvrtke Piaggio Hrvatska smo dobili poziv na prezentaciju modela Aprilia Mana GT i Shiver GT te Moto Guzzi Stelvio NTX i kao i obično, ljubazno smo potvrdili dolazak. Ono čemu se nismo nadali jest nevjerojatno iskustvo koje smo imali prilike doživjeti vozeći se dolinama i prijevojima gorja Dolomiti na sjeveru Italije. O motociklima koje smo vozili možete čitati u pripadajućim testovima, ali jednostavno nismo mogli, a da zasebni tekst ne posvetimo samoj vožnji. Bolje reći, ovo je priča o cestama po kojima i prirod-

nim ljepotama kroz koje smo imali zadovoljstvo voziti. Cijeli doživljaj dodatno je naglašen činjenicom da ni u jednom trenutku nismo bili osamljeni, jer smo kroz tri dana u Dolomitima vidjeli više motociklista nego na hrvatskim prometnicama u cijeloj godini.

Put do savršenstva

Za one koji ne znaju, početak ćemo s laganim predavanjem iz prirode i društva. Dolomiti su, naime, dio Alpa i smješteni su, kako smo već rekli, na sjeveru Italije. Ime su dobili po dolomitu, vrsti karbonatnog kamena koji je zaslužan za prepo-

znatljive oblike i boje ovih planina. Najviši vrh se zove Maromlada i seže do 3.344 metra nadmorske visine, dok će vas ceste dovesti do 2.244 metra nad morem i to na prijevoju Sella.

Za bazu ove naše ekspedicije je odabrana Cortina d'Ampezzo, koja je od Zagreba udaljena oko 400 kilometara. Ovu udaljenost je lako savladati za približno četiri sata, ovisno o tome koliko često morate stati „na kavicu“, odnosno dolijevati gorivo, a utjecaj na trajanje puta će imati i gužve. Umorni od poslovnih obveza, do Cortine smo se odlučili odvesti automobilom, tim više

što smo znali da nas tamo čekaju testni motocikli. U svakom slučaju, rečenih 400 km većini će predstavljati ugodnu prijednevnu vožnju te lagano zagrijavanje za uživanciju koja slijedi.

Gotovo tri četvrtine puta prošli smo koristeći autoceste: od Zagreba do Ljubljane, zatim do Trsta, pa prema Udinama. Početak gorja ujedno je označio i kraj autocesta, a već tu smo mogli prepoznati prve pokazatelje da se radi o pravom magnetu za motocikliste. Pored obilja motocikala talijanskih registarskih oznaka imali smo prilike vidjeti i automobile s bugarskim i rumunjskim pločica-

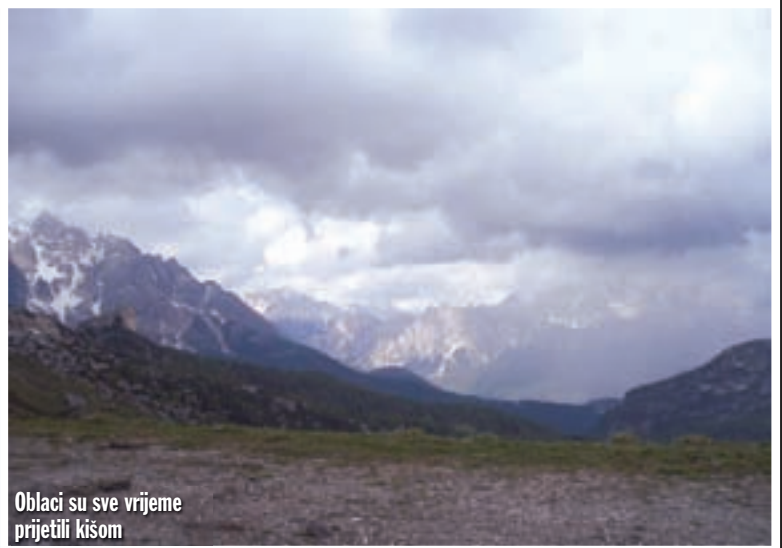

Zimi skijališta, ljeti poligoni za motoriste

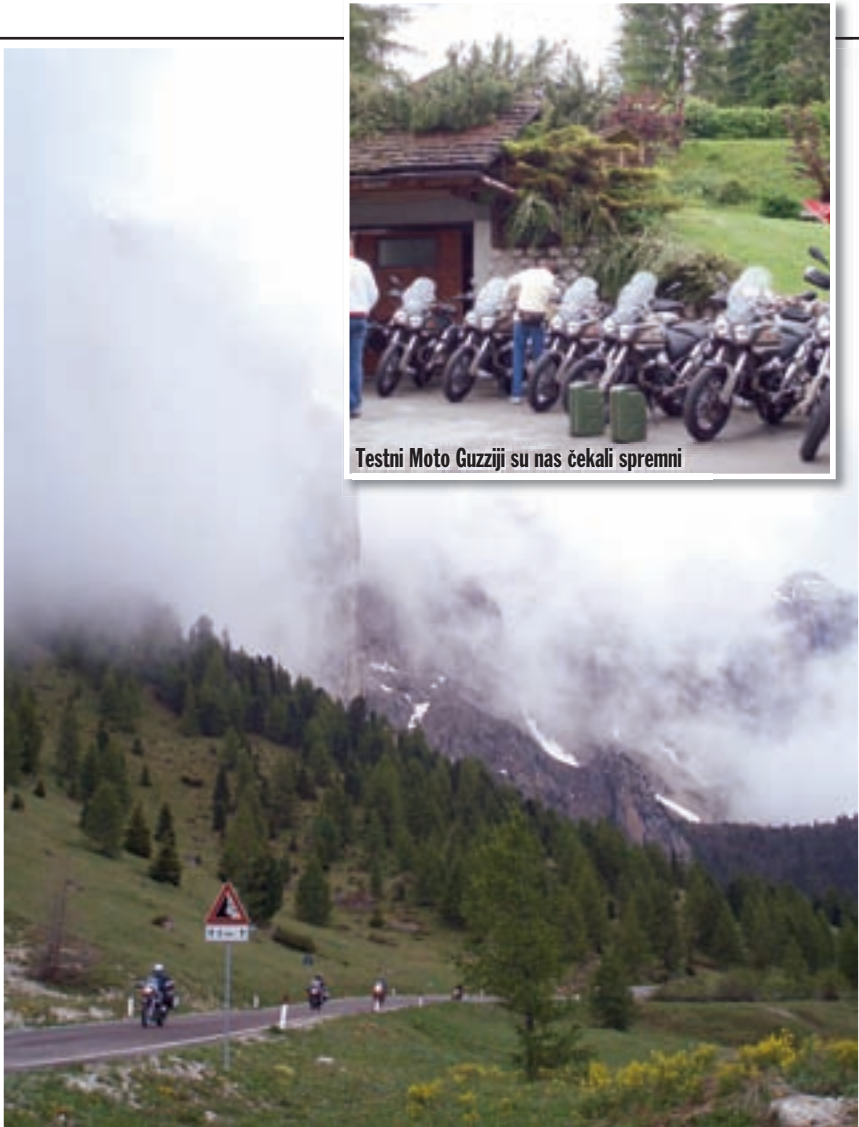
Testni Moto Guzziji su nas čekali spremni

Oblaci su sve vrijeme prijetili kišom

Zavoji na pojedinim dionicama su zaista nestvarni

ma koji su za sobom vukli prikolice s motociklima. Činjenica da su na prikolicama bili motocikli opremljeni putnim koferima te povišenim vjetrobranama jasno nam je dala do znanja da ne idu trenirati na stazi kao mi na Motohappeningu.

U nekom trenutku jednostavno smo se našli okruženi planinama, a ceste su postale nešto uže i naglašeno zavojite. Predstojećih stotinjak kilometara valjalo se popeti sa neznatne nadmorske visine do 1.224 metra, koliko iznosi elevacija Cortine d'Ampezzo, odnosno još i više jer smo se u ovo slikovito mjesto spustili preko planinskog prijevoja.

Iako smo u Cortinu stigli u prvoj polovici srpnja, temperatura je u popodnevnom satima iznosila tek 15-tak stupnjeva Celzija, dok se na okolnom gorju još moglo vidjeti tragove snijega. Kako je ovo popularno skijalište i zimsko okupljalište bogatih i slavni smješteno u alpskoj dolini, jasno je da se sa svih strana nalaze planinski vrhovi, ali riječi niti fotografije ne mogu dočarati njihovu pojavu. Jednostavno je impozantno koliko visoko valja usmjeriti pogled da bi se pogledalo vrh planine. Još više nas je fascinirao dojam da se nalazimo u kraju gdje se oblaci rađaju i umiru, jer upravo je to osjećaj koji smo stekli promatrajući igru vodene pare i neumoljivo kamenja.

Kilometri i kilometri uživanja

Večer smo proveli u hotelu kakvih je u Cortini obilje. Cijene prilično variraju, pa ako se odlučite na ovo odredište, informirajte se unaprijed. Kasnije smo, tijekom vožnje, primjetili popriličan broj konačišta, obiteljskih hotela i ugostiteljskih objekata koji nude posebne cijene za motoriste, pa ne bi bilo loše potražiti upravo takav, prilagođeni smještaj.

Uz večeru, a kasnije i ručak, postali smo svjesni da u Italiji gotovo i nema osoba prekomjerne tjelesne težine, a razlog tome smo prepoznali u prilično skromnim porcijama. Zaboravite na „balkanski“ izdašne količine hrane i potrudite se na jelovniku identificirati nešto što će vam odgovarati okusom. Daleko od toga da smo ostali gladni, ali ipak ostaje činjenica da bismo „doma“ pojeli ponešto više, što, naravno, nije dobro za održavanje prihvatljive linije.

Nakon lijepih snova o vožnji koja slijedi, budimo se, doručujemo i nanovo čudimo svježem zraku koji godi plućima ljudi iz grada. Predstavnici Piaggio grupacije nam objašnjavaju koje ćemo motocikle voziti, kuda će nas voditi ruta te gdje ćemo se naći na ručku, a tada počinje ono zbog čega smo došli.

Pokazivač temperature na Aprilu Mani GT pokazuje 14 stupnjeva Celzija, ali bilo bi laž reći da je hladno. Neki novinari su se opredijelili za kombinaciju jakne i hlača od polupropusnih membrana različitih naziva, a neki za traperice i kožnu jaknu. Spadamo u potonje, ali ispod hlača i jakne odjevamo „windstopper“, kako ipak ne bi ispalo da smo se precijenili, odnosno da smo podcijenili alpsku klimu.

Grupa od šest novinara ubrzo kreće iz Cortine, a vodi nas zaposlenik Piaggia koji dobro poznaje ceste. Čim smo se maknuli od gradskih ulica počinju serpentine. One se osjetno uspinju prema prvom od prijevoja koje ćemo danas prijeći. Već na početku vidimo da su ceste u prilično dobrom stanju, a tek ponegdje, zaista rijetko, nailazimo na ulegnuća koja su podsjetnik na oštru zimu. U jednom od razgovora vodič nas upozorava na ova ulegnuća i tek ovlaš spominje da je ova zima bila „vrađa“ jer je ponegdje bilo i do 9 metara snijega.

S obzirom da svi u grupi zarađujemo poslovični kruh vozeći motocikle, tempo je od početka prilično žustar. Nakon nekoliko zavoja procjenjujemo da gume i asfalt zaslužuju naše povjerenje, pa se prepuštamo uživanju. Iako tijekom cijelog dana termometar na motociklu nije pokazao više od 16 stupnjeva Celzija, niti u jednom trenutku nismo osjetili ugriz hladnoće, a nakon nekoh donica smo iz odjeće mogli cijediti i znoj.

Kako su odmicali kilometri, ulovili smo ritam, pa je odjednom na vrlo kratkim dijelovima između dva oštra zavoja ostalo dovoljno vremena za promatranje prirodnih ljepota uz cestu. Ruku na srce, da

Pored zabavnih prometnica Dolomiti nude i prekrasne krajolike

Fotografija s jednog od prijevoja dočarava suživot planina i oblaka

ovako zabavna prometnica prolazi kroz neki fiktivni posve prazan prostor, nesumnjivo bismo uživali. Kada vas ista ta cesta vodi gore - dolje po moćnim planinama, veselju gotovo da nema kraja. Ukoliko ste sretno zaljubljeni, poznat vam je osjećaj kada vidite nešto jednostavno predivno pa pomislite kako bi bilo divno da ona / on to sada može vidjeti. E, pa takvih prizora ima barem 10 na svakom kilometru koji smo prošli. Na vrhovima planina igraju se boje kamena prošarane poljima snježne bijeline, a samo da bi im ludo zelene visoravni ponudile savršeni kontrast. Ne bi bilo pošteno zaboraviti niti oblake koji zapinju za vrhove ili im nastaju „na ramenu“, ili plavo nebo u kojem smo također mogli uživati.

Na prijevoju Falzarego nas dočekuje službeni fotograf, pa slijedi prva razmjena dojmova o motociklima s kolegama. Iako smo već rekli da o testiranim modelima možete čitati u njihovim testovima, možemo reći da se Aprilia Mana GT pokazala kao

odlično riješenje, jer njezin CVT mjenjač jamči vrlo glatku vožnju kroz iznimno oštre zavoje. Dok drugi kolege odrađuju obvezno fotografiranje, dozvoljavamo si trenutak za uživanje u miru ovog mjesta, ali i u zimskim radostima. Da nam je netko početkom mjeseca rekao kako ćemo se igrati snježnim grudama, sugerirali bismo mu nešto umjereniju konzumaciju alkohola.

Nakon penjanja na prijevoj slijedi spuštanje u iduću dolinu, a našem veselju nikad kraja. Dok ucrtane na kartu ove prometnice izgledaju kao da se netko neslano našalio, uživo, sagledane u kontekstu nevjerojatnih prirodnih ljepota, predstavljaju ispunjenje sna svakog zaljubljenika u motociklizam.

Cijelo prijevodne prolazi nam u vožnji te još pokojem fotografiranju, s tim da smo u jednom trenutku zamijenili motocikle. Nakon Mane je Shiver GT ispaao pomalo grub, jer koliko god u nizini to ne dolazi do izražaja, u oštrim planinskim zavojima je grub odaziv na otvaranje i

zatvaranje gasa u nižim brzinama znao zasmetati. Nije u pitanju ništa što se ne može riješiti s ponešto „igranja“ sa ručicom spojke.

Popodnevna tjelovježba

Nakon ručka u restoranu predivno uređenog hotela nastavljamo svoje kružno proputovanje kroz Dolomite. Umjesto Aprilija koje smo vozili prijedodne, na „jelovniku“ je prava putna krstarica, Moto Guzzi Stelvio 1200 4V NTX. Radi se o talijanskoj konkurenciji, možemo reći, legendarnom BMW R 1200 GS, a izvedba NTX donosi neke novosti. Stelvio sada dolazio opremljen zaštitom agregata i kardana, putnim koferima te dodatnim svjetlima, a iako cijena još nije formirana, trebala bi biti vrlo zanimljiva.

Za razliku od dva naked motoci-ka, Guzzi donosi osjećaj moći, pa isprva pomalo skeptično pristupamo nastavku vožnje. Nakon prva dva zavoja postaje jasno da, ako je moguće, ovaj motocikl osigurava još veće uživanje u vožnji opisanim

prometnicama. Veliki agregat snažno vuče iz niskih okretaja te radi vrlo mirno, a široki upravljač vozaču daje osjećaj da je „kralj svijeta“. Gume drže odlično, pa iz svakog zavoja otvaramo gas ne bismo li čim prije došli do sljedećeg, u pravilu suprotnog, zavoja.

Iako nas zvuk vlastitog agregata rijetko sustiže, možemo uživati u zvuku iz ispuha vozača ispred sebe, a prolazak kroz „galerije“ odnosno svojevrsne „polutunele“, otvorene s bočne strane, pojačava zvučnu kulisu. Tijekom povremenih zaustavljanja radi fotografiranja ne govorimo puno jer smo pod dojmom pa je komunikacija pretežno neverbalna, širokim osmjesima.

Od područja Marmolade do prijevoja Giau (2.236 m nad morem) prati nas sunce, a naša kolona od 7 Moto Guzzija tutnji krajolikom i jednostavno neopisivo dobrim prometnicama. Na nekim dionicama zavoji su toliko zatvoreni da Stelvija treba spustiti u prvu brzinu, što znači da će izlazak iz zavoja biti još odlučniji.

Giau - najviši prijevoj s prometnicom u Dolomitima

U mirnoj dolini se smjestila Cortina d'Ampezzo

Nakon zavoja od kojih 180 stupnjeva ubrzavamo do trećeg stupnja prijenosa da bi uslijedilo snažno kočenje, spuštanje u „prvu“ i zavoj od 190 stupnjeva. Iako će nekome ovo sve zvučati dosadno i monotono, istina ne može biti dalje, jer svaki zavoj je različit, kao i ravni komad ceste koji ih spaja, a i pogled se stalno mijenja. Čas jurimo kroz šumu, čas kroz pomalo pust kamenjar, zatim pored predivnog (zasigurno užasno hladnog) planinskog jezera, pa kroz „galeriju“ izliječemo na visoravan.

Nakon posljednjeg fotografiranja na prijevoju Giau ostaje nam još „riješiti se“ kojih 1.000 metara nadmorske visine i vratiti se u Cortinu. Kombinacija velikog motocikla, brze vožnje i „zapatljane“ ceste uvjetovala je da na oko 5 stupnjeva Celzija na prijevoju pušemo i znojimo se kao da je vani barem 25. Posljednjih petnaestak kilometara vozimo po kiši uz povremene zapuhe sitne tuče, pa usporevamo ritam vožnje kako bismo ovaj dan zaključili na pozitivan način. Čak i po kiši još uspijevamo uživati u vožnji, a dojmove imamo prilike srediti u punoj kadi tople vode u hotelskoj sobi.

Čega ima?

A čega nema! Prije nego steknete dojam kako smo na opisanom cestama bili sami, moramo naglasiti da nikako nije tako. Pored sporadičnih kamiona i autobusa, koji na ovim zavojitim dionicama mogu biti iznenađenje na koje se čovjek lako navikne, susreli smo doslovno stotine motocikala.

Opis svakojakih ljubitelja dva kotača i njihovih vozila koje smo vidjeli lako bi popunio nekoliko

stranica, ali pokušat ćemo to riješiti sažeto. Već smo rekli kako smo u tri dana na alpskim cestama vidjeli više motocikala nego u Hrvatskoj tijekom cijele godine, ali zanimljivo je da smo zaista vidjeli svašta. Rijetki „R“ motocikli mogli su se vidjeti u grupama od dvoje ili troje, a primjetili smo da su uglavnom imali francuske ili nizozemske registarske oznake. Ipak, prevladavali su motocikli više ili manje prilagođeni putovanju, od kojekakvih naked modela pa do izdašnih količina BMW-a. Zapravo, ne bi bilo pretjerano reći da je barem trećinu motocikala koje smo vidjeli činila bavarska marka, a na njima kojekakvih vozača, suvozača i tablica. Doslovno se moglo vidjeti registarske oznake iz cijele Europe: britanske, španjolske, njemačke, francuske, belgijske, nizozemske... Bilo je i vozača različitih uzrasta, pa smo sigurni da su pojedini BMW-i na sebi nosili po dvoje ljudi čiji zbroj godina se vrti oko 150, ali to ih ne priječi da dođu do Dolomita i uživaju.

Zbog očito vrlo strogo reguliranih prostora za terensku vožnju vidjeli smo svega nekoliko enduro motocikala, a iako su zavoji koje smo prolazili kao izmišljeni za supermoto, i takvih motocikala je bilo tek za nabrojati na prste jedne ruke.

Naravno, kako smo vidjeli nemalo vozača treće životne dobi, bilo je i ponešto starodobnih motocikala, gdje su opet prevladavali

BMW-i, ali smo se ugodno iznenadili kada je pored nas, praćen oblakom dima, prošao Suzuki GT750. Pored mirisa nam je osmijeh na lice navukao i prepoznatljiv, a danas tako rijedak zvuk dvotaktnog trocilindričnog agregata. Prema brzini kojom je prošao, možemo zaključiti da vlasnik nije došao pokazati svoj motor, već njime čim brže projuriti od prijevoja do prijevoja.

Samo nek' su Alpe

Iako će dušebrižnici hrvatskog turizma zasigurno s nevjericom pročitati sljedeće redke, ne preostaje nam drugo nego zaključiti da u Dolomite jednostavno treba otići i prepustiti se uživanju u vožnji odnosno ljepotama Alpa. U Hrvatskoj, koliko god bila lijepa, za početak ne postoji takav splet prometnica koji bi osigurao ovoliko zabave. Jadranska magistrala od Senja na jug može ponuditi dio toga, ali ne radi se o istoj „ligi“. Alpe imaju još jednu prednost, a to je zasigurno infrastruktura, jer sva mjesta koja

smo prošli nude bezbroj različitih mogućnosti za smještaj i okrijevu. Mudri Talijani, koji preko zime masno zarađuju na ljubiteljima skijanja, preko ljeta izvjesje natpise „motoristi dobrodošli“ ili „poseban tarife za motoriste“ pa tako kroz cijelu godinu ubiru vrhnje. Hrvatska filozofija koja nudi ljepotu mora, neba i obale, ali vrlo malo pored toga teško ili nikako ne može konkurirati regiji u kojoj organizirani turizam ima niz desetljeća tradicije.

Od kolega novinara smo saznali da neki od njih već godinama odvajaju po tjedan dana za vožnju po Alpama. Neki od njih odabiru Francusku, neki tvrde da je u Austriji najljepše, a neki se odlučuju baš za Dolomite. Iz nevjerojatne količine motociklista koje smo sreli ili pretekli, zaključujemo da su o alpskim prijevojima ovisni postali ili tek postaju mnogi. Upotrijebimo li religijsku usporedbu, Alpe su zaista Meka koju bi istinski motociklisti trebali posjetiti barem jednom u životu, jer tako ne tvrdimo samo

mi, već i stotine i tisuće drugih. Bilo da su se uživanju prepustili pojedinačno, uz prijatelje ili u organiziranim grupama s vodičem (što se također nudi), sigurni smo da će svojim domovima diljem Europe svi motoristi odnijeti predivne uspomene i želju za ponovnim susretom s ovim krajem, kojeg kao da je Bog stvorio za uživanje na dva kotača. ■

